

PTÁCI 1

Ptáci – Živočiškové, kteří před miliony let ovládli vzdušný prostor, v nás vzbuzují závit z volnosti pohybu. Najdeme je všude kolem nás. Obývají lesy i bezlesí, žijí kolem vod a mnozí se naučili žít v těsné blízkosti lidských sídel, ba přímo pod jednou střechou s člověkem. Udivují nás pestrostí svých hlasů, množstvím barevností svého peří, jinými velikostmi či rychlostí. Seznámíme se s některými z těch, které můžeme potkat na Šumavě.

Strakapoud velký

RÁDY

- Brodiví
- Vrubozobí
- Dravci
- Hrabavi
- Krátkokřídli
- Bahňáci
- Měkkozobí
- Kukačky
- Sovy
- Svišťouni
- Srostloprstí
- Šplhavci
- Pěvci

OBSAH – PTÁCI 1

1. Volavka popelavá / Ardea cinerea
2. Čáp bílý / Ciconia nigra
3. Čáp černý / Ciconia nigra
4. Kachna divoká / Anas platyrhynchos
5. Čírka obecná / Anas crecca
6. Jestráb lesní / Accipiter gentilis
7. Káně lesní / Buteo buteo
8. Káně písečná / Circus cyaneus
9. Motáček obecný / Accipiter nisus
10. Krahujec obecný / Falco peregrinus
11. Poštolka obecná / Falco tinnunculus
12. Sokol stěhovavý / Falco subbuteo
13. Ostrůž lesní / Tetroo tetrix
14. Tetřev hlásek / Tetroo urogallus
15. Jeřábek lesní / Coturnix coturnix
16. Jeřábek polní / Coturnix coturnix
17. Křepelka polní / Crex crex
18. Chrástka citavá / Gallinago gallinago
19. Bekasina citavá / Scolopax rusticicola
20. Sluka lesní / Scolopax rusticicola
21. Holub douglavý / Columba oenas
22. Holub hřivnáč / Streptopelia decaocto
23. Hrdlička zahradní / Cuculix canorus
24. Kukačka obecná / Glaucopteryx serripennis
25. Kulíšek nejmenší / Aegialius funereus
26. Sýc rosný / Strix aluco
27. Puštitk bělavý / Strix uralensis
28. Puštitk bělavý / Strix uralensis
29. Kalous usatý / Asio otus
30. Vyr velký / Bubo bubo
31. Rorýs obecný / Apus apus
32. Ledňáček říční / Alcedo atthis
33. Datel černý / Dryocopus major
34. Strakapoud velký / Pica canus + viridis
35. Zluna sedlá / Picoides tridactylus
36. Datel tříprstý / Picoides tridactylus
37. Krutihlav obecný / Jynx torquilla
38. Vlastivka obecná / Hirundo rustica
39. Skřivan polní / Alauda arvensis
40. Jirlička obecná / Motacilla alba
41. Konipas bílý / Motacilla cinerea
42. Konipas horský / Troglodytes troglodytes
43. Střížek obecný / Cinclus cinclus
44. Skorec vodní / Prunella modularis
45. Pěvuška modrá / Prunella modularis
46. Červenka obecná / Luscinia svecica
47. Slavík modráček / Luscinia svecica

OBSAH – PTÁCI 2

48. Reheček domácí / Phoenicurus phoenicurus
49. Reheček zahradní / Phoenicurus phoenicurus
50. Bělouh sedy / Oenanthe oenanthe
51. Bramboreček hnědý / Saxicola rubetra
52. Drozd zpěvný / Turdus philomelos
53. Drozd brávník / Turdus viscivorus
54. Drozd kvíčala / Turdus pilaris
55. Kos černý / Turdus torquatus
56. Kos horský / Turdus atricapilla
57. Písnice černohlavá / Locustella naevia
58. Cvrčilka zelená / Hippolais icterina
59. Sedmihlásek hajní / Hippolais icterina
60. Linduška luční / Phylloscopus collybita
61. Budníček menší + ohnivý / Regulus regulus + ignicapilla
62. Králíček obecný + ohnivý / Regulus regulus + ignicapilla
63. Lejskek sedý / Muscivora striata
64. Sýkora koňadra / Parus major
65. Sýkora babka + lužní / Poecile palustris + montanus
66. Sýkora paukárka / Lophophanes cristatus
67. Sýkora modřínka / Cyanistes caeruleus
68. Sýkora uhelníček / Periparus ater
69. Mlynářik dlouhoočasný / Aegithalos caudatus
70. Brhlík lesní / Sitta europaea
71. Soupláček dlouhoprstý + krátkoprstý / Certhia familiaris + brachydactyla
72. Tuhyk sedý / Lanius excubitor
73. Tuhyk sedý / Lanius excubitor
74. Sojka obecná / Garrulus glandarius
75. Ořešník kropenatý / Nucifraga caryocatactes
76. Straka obecná / Pica pica
77. Křivák obecný / Corvus corax
78. Vrana černá / Corvus corax
79. Vrabec obecný / Sturnus vulgaris
80. Vrabec domácí / Passer domesticus
81. Vrabec obecný / Passer domesticus
82. Pěnkava obecná / Fringilla coelebs
83. Korngolka obecná / Carduelis cannabina
84. Čestka tmavá / Carduelis cabaret
85. Stehlík obecný / Carduelis chloris
86. Zvonček zelený / Carduelis spinus
87. Čížek lesní / Pyrrhula pyrrhula
88. Hýl rudy / Carpodacus erythrinus
89. Hýl rudy / Carpodacus erythrinus
90. Dřásk tlustozobý / Coccothraustes coccothraustes
91. Krivka obecná / Loxia curvirostra
92. Strnad obecný / Emberiza citrinella

NÁRODNÍ PÁRKY BAYEŘSKÉHO ŠUMAVY

Vydala:
Správa Národního parku Šumava
© 2016

Ilustrace:
MVDr. Pavel Procházka

Texty:
Mgr. Lumír Vozžáb

Odborní konzultanti:
Ing. Tomáš Lorenc

Redaktoři:
Mgr. Vladimír Dvořák
Mgr. Martina Kučerová

Jazykové korektury:
Mgr. Roman Hajník

Grafický návrh:
Ateliér Václav Hrabá

Tisk:
UNIPRESS spol. s r. o.

PTÁCI 1

PTÁCI 2

urur ochruos
urur phoenicurus
enanthe
axicola rubetra
philomelos
viscivorus
pilaris
torquatus
atricapilla
naevia
icterina
collybita

trís + montanus
cristatus
rutilus
caudatus

8 cm
9 cm
10 cm
11 cm
12 cm
13 cm
14 cm
15 cm
16 cm
17 cm
18 cm
19 cm
20 cm
21 cm
22 cm
23 cm
24 cm
25 cm
26 cm
27 cm
28 cm
29 cm
30 cm
31 cm
32 cm
33 cm
34 cm
35 cm
36 cm
37 cm
38 cm
39 cm
40 cm
41 cm
42 cm
43 cm
44 cm
45 cm
46 cm
47 cm
48 cm
49 cm
50 cm
51 cm
52 cm
53 cm
54 cm
55 cm
56 cm
57 cm
58 cm
59 cm
60 cm
61 cm
62 cm
63 cm
64 cm
65 cm
66 cm
67 cm
68 cm
69 cm
70 cm
71 cm
72 cm
73 cm
74 cm
75 cm
76 cm
77 cm
78 cm
79 cm
80 cm
81 cm
82 cm
83 cm
84 cm
85 cm
86 cm
87 cm
88 cm
89 cm
90 cm
91 cm
92 cm

Kachna divoká
Anas platyrhynchos
Stockente
Wild Duck

50–60 cm
81–99 cm
850–1400 g

Rád: Vrubozobí

Samec má zelenou, kovově lesklou hlavu a bílý křemí krouček. Samice je nenápadná, hnědě modrořafolově, pohlaví mají v křídle modrořafolově bílé lemované „zrcátko“. Potravu tvoří semena, výhonky rostlin, ale i bezobratlí na souši i na hladině. V populacích březňáček můžeme pozorovat i odlišně zbarvené dince.

11A

Poštolka obecná
Falco tinnunculus
Turmfalke
Kestrel

65–82 cm
32–39 cm
190–300 g

Rád: Dravci

Nejhojnější sokolovitý dravec naší přírody, se kterým se setkáváme v otevřené krajině i lidských sídlech. Samec má šedou hlavu s černým voušem, šedá ocasní pera zakončená černým pruhem s bílým lemem. Samice má hlavu hnědou, stejně jako ocas, který má černý, bíle lemovaný koncový pruh.

12A

Sokol stěhovavý
Falco peregrinus
Wanderfalke
Peregrine Falcon

80–120 cm
36–48 cm
600–1300 g

Rád: Dravci

Tento dravec po staletí doprovázel člověka jako lovecký pomocník. Rychlý letec, který dokáže ve středním letu vyvinout rychlost více než 230 km za hodinu, loví výhradně ptáky. Nejčastěji kořistí jsou holubí, špačci a další ptáci srovnatelné velikosti, které v letu zabije.

31A

Rorýs obecný
Apus apus
Mauersegler
Swift

16–17 cm
42–48 cm
36–50 g

Rád: Svišťouni

Jeden z nejrychlejších letců se vrací ze zimoviště v tropické Africe začátkem května a svou přítomnost okamžitě prozradí pronikavým křikem. Rorýs má černohnědé zbarvení těla, sprotivá úzká křídla, výrazný ocas, krátký zobák a velmi krátké nohy. Obě pohlaví jsou stejně zbarvena.

31A

Strakapoud velký
Dendrocopos major
Buntspecht
Great Spotted Woodpecker

20–24 cm
34–39 cm
70–90 g

Rád: Šplhavci

Obývá všechny typy lesa, parky sady i zahrady. V jarním období obhájí hnízdní teritorium výrazným bubnováním do suchých větví, jinak se ozývá výrazným voláním. V silnějších stromech si tesá hnízdní dutinu. Potravu tvoří hmyz a jeho larvy. Dospělí jedinci se živí v zimním období semeny stromů, pěstlivě jehlíčanů.

34B

Skřivan polní
Alauda arvensis
Feldlerche
Skylark

18–19 cm
30–36 cm
33–45 g

Rád: Pěvci

Svou přítomnost na stanovišti prozradí sivořímým zpěvem ve výšce nad terénem. Hnízda si zakládá na zemi blízko většího trsu, výstelku většinou tvoří suchá tráva. Hnízdí až 3x během roku. Potrava je směsí semena a také části rostlin. Do zimoviště odletá během října.

38B

Pěvuška modrá
Prunella modularis
Heckenbraunelle
Dunnock

14 cm
19–21 cm
19–24 g

Rád: Pěvci

Nenápadný pták velikosti vrabce, s hnědým, temně skvrněným zbarvením a šedomodrou hlavou. V přírodě ji snadno přehlédnete, když je běžným druhem. Pohybuje se v mladých jehlíčaných porostech nebo v krovinných, kam po vyplašení rychle zmizí.

45A